Prosodic Influence on the Text Syntax of Lamentations

Appendix: Display of Clause Hierarchies

Hendrik Jan Bosman

January 7, 2019

Contents

1.1	Lamentations 1																	4
1.2	Lamentations 2							 										14
1.3	Lamentations 3							 										24
1.4	Lamentations 4							 										36
1.5	Lamentations 5							 										44
List	of clause type abb	re	vi	a	tic	n	S	 										48

Legenda

The displays in this booklet are part of the PhD thesis and can also found in the book (Chapter 7).

Hebrew text: clause hierarchies

- In principle, the mother clause of every clause is the nearest preceding clause with equal or smaller indentation. Thus: lines 2-5 (Lam 1,1-2a) all have line 1 as their mother; the mother of line 7 is line 5.
- A daughter clause can only have one mother clause; a mother clause can have multiple daughter clauses.
- A downward double arrow (↓) indicates a preceding daughter. In this case, the mother clause is the nearest *following* clause with equal or smaller indentation.
- Root clauses (clauses without a mother clause) are marked by (R).
- Clauses that do not fit on a single line are continued on the next line; this
 is visible from the absence of clause information and an extra indentation.
- Strophe boundaries are marked by long horizontal lines.
- Verseline boundaries are marked by short horizontal lines.
- Ketiv / Qere is marked by an asterisk (*).

English text: units

- Direct speeches have been marked by double brackets.
- The translations use the English tenses to the best of my estimation, based on the text-syntactic positions and contents of the clauses. However, temporal perspective has not been part of my research. The translations were added for convenience, and do not claim complete correctness on this point.

1.1 Lamentations 1

	lnr	III					
1,1	1 (R)	How she sits alone, the city					
	2	once full of people!					
	3	☐ How like a widow she has become, once great					
		among the nations!					
	4	Once a princess among the states, she has become					
		a slave.					
1,2	5	☐ ☐ ☐ Bitterly she weeps at night,					
	6	tears on her cheeks.					
	7	There is no one to comfort her among all her					
		lovers.					
	8	All her friends have betrayed her,					
	9	LLLL they have become her enemies.					
1,3	10	┌┌┌ Judah has gone into exile, after suffering and					
		harsh labor.					
	11	ГГ She dwells among the nations,					
	12	she finds no rest.					
	13	All her pursuers corner her in narrow places.					
1,4	14						
		to the feasts.					
	15						
	16	her priests groan, her young women grieve.					
	17						
	18	And as for herself:					
	19	L L It is bitter for her!					
1,5	20	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐					
	21	her enemies are at ease,					
	22	for YHWH made her suffer because of her					
		many sins.					
-	23	Her little ones have gone into exile as					
		prisoners before the foe.					

Lamentations 1

	typ	lnr	ref
אָיכָה יַשְׁבָה בָדֶד הָעִיר	(R) xQtX	1	1,1
בַבְּתִי עָם	NmCl	2	
הַיְתָה כְּאַלְמֶנָה רַבָּתִי בַגּוֹיִם	ZQtX	3	
ַ שַּׁרָתִי בַּמְדִינוֹת הָיְתָה לָמַס: ס שַּׂרָתִי בַּמְדִינוֹת הָיְתָה לָמַס:	XQtl	4	
בַּכוֹ תִבְכֶּח בַּלַיְלָה	xYq0	5	1,2
רַרְמְעַתָּה עַל לֶחֲיָה וְדִמְעַתָּה עַל	NmCl	6	
אִין־לָה מְנַחֵם מִכָּל־אֹהֲבֶיהָ	NmCl	7	
בָּל־רִעֶּיהָ בָּגְדוּ בָה	XQtl	8	
ַ הַיוּ לָה לְאיְבים: ס	ZQt0	9	
ַ גַּלְתָה יְהוּדָה מִענִי ומִרב עֲבֹדָה .	ZQtX	10	1,3
היא יַשְבָה בַגויִם	XQtl	11	
לא מָצְאָה מָנוֹחַ	xQt0	12	
בָּל־רדְפֶּיהָ הִשִּׁיגוּהָ בִּין הַמְצְרִים: ס	XQtl	13	
ַ דַרְכֵי צִיּוֹן אֲבֵלוֹת מִבְּלִי בָּאֵי מוֹצֵד דַרְכֵי צִיּוֹן אֲבֵלוֹת מִבְּלִי בָּאֵי	AjCl	14	1,4
ב בּל־שְׁעַרֶיהָ שׁוֹמֵמִין בַּל־שְׁעַרֶיהָ	Ptcp	15	
כֹּהַנִיהָ נָאֲנָחִים	Ptcp	16	
בְּתוּלֹתֶיקָ נוּגוֹת	Ptcp	17	
	CPen	18	
מַר־לָה: ס	ZQt0	19	
הָיוּ צָרֶיהָ לְרֹאשׁ	ZQtX	20	1,5
איבֶיהָ שֶלוּ	XQtl	21	
בִּי־יְהוָה הוֹגָה עַל רֹב־פְּשֶׁעֶיהָ	XQtl	22	
עוֹלָלִיהָ הָלְכוּ שְׁבִי לְפְנִי־צְר: ס	XQtl	23	

ref lnr 📙	
1,6 24	☐ All splendor has left Daughter Zion.
25	☐ ☐ Her princes have become like deer
26	that find no pasture,
	LLLL and fled, for lack of strength, before the
	pursuer.
1,7 28	┌┌┌ Jerusalem remembered, in the days of her
·	misery and wandering, all the treasures
	that have been there from days of old;
30	the days) that her people fell into enemy
	hands
31	and there was no one to help her.
32	The foes saw her,
33	they laughed at her destruction.
1,8 34	☐ ☐ ☐ Jerusalem has sinned greatly,
35	therefore she has become unclean.
36	☐ ☐ All who respected her despise her,
37	for they see her naked.
38	☐ ☐ ☐ She herself groans
39	and turns back,
1,9 40	her filthiness on her skirts.
41	☐ ☐ ☐ She had not considered her future
42	│
43	with no one to comfort her.
44 (R)	
45	\ YHWH,
46	my misery,
47	for the enemy triumphs!"
1,10 48	The foe laid hands on all her treasures.
49	│
50	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
51	of whom you had ordered:
52	They are not to enter your
	assembly!"
	++++

	typ	lnr	ref
מן *בת־ציון כַּל־הַדַרָה וַיִּצֵא *מן *בת־ציון	WayX	24	1,6
היו שריה כאילים	ZQtX	25	
לא־מַצאו מרעה	xQt0	26	
וַיִּלְכוּ בַלֹא־כֹחַ לְפַנֵי רוִדְף: ס	Way0	27	
זַכְרָה יִרוּשָׁלַם יְמִי עָנִיָה ומְרוּדִיהָ כֹל .	ZQtX	28	1,7
מַחמָדיהָ			
אַשֶּׁר הָיוּ מִימֵי קָדֶם	xQt0	29	
בנפל עַמָּה ביַד־צָר	InfC	30	
ואין עוור לָה	Ptcp	31	
רים בַאוּהָ צַרים	ZQtX	32	
שַׁחַקוּ עַל משְבַּתֶּהָ: ס	ZQt0	33	
ַ חָטְא חָטְאָה יְרוּשֶׁלַם חָטָא חָטָאָה יְרוּשֶׁלַם	xQtX	34	1,8
עַל־כָּן לְנִידָה הַיַּתָה	xQt0	35	
בַּל־מְכַבְּדֶיהָ הִזִּילוּהָ	XQtl	36	
כי־רַאוּ ערוַתַה	xQt0	37	
בם־היא נאנחה	XQtl	38	
יַ הַשָּׁב אַחור: ס וַתַּשָּׁב אַחור:	Way0	39	
טְמְאַתָה בְּשׁוּלֶיהָ	NmCl	40	1,9
ריתָה לא זָכְרָה אַחֲרִיתָה	xQt0	41	
ַ וַתְּרֶד פְּלָאִים	Way0	42	
אין מנחם לַה	Ptcp	43	
ראָה	(R) ZIm0	44	
	Voct	45	
את־עניי	Defc	46	
	xQtX	47	
יָדוֹ פָּרַשׁ צָר עַל כָּל־מַחֲמַדֶּיהָ יָדוֹ פָּרַשׁ צָר עַל	xQtX	48	1,10
	xQt0	49	
גוים בַאוּ מִקְדַשָּה	XQtl	50	
אַשר צויתה	xQt0	51	
לא־יַב'אוּ בַקּהַל	xYq0	52	
ַ לַה: ס			

ref 1,11	1nr 53 54 55 56 57 (R) 58 59	All her people groan, looking for bread; they give their treasures for food to restore themselves. See, YHWH, and take notice,
	60	how despicable I have become."
1,12	61 (R)	T C "Does it not concern you,
	62	all you passing by on the way?
	63	Take notice
	64	and see:
	65	I I I I I I I I I I I I I I I I I I I
	66	that he caused to me, which YHWH made me suffer on the day of
	07	his burning anger?
1,13	68	From on high he sent fire into my bones,
	69	sent it down.
	70	☐ ☐ ☐ ☐ He spread a net for my feet,
	71	he made me turn back;
	72	∥ │ │ │ │ │ │
	73	LLL sick, all day long.
1,14	74	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
	75	by <i>his</i> hands they are woven!
	76	They were hung on my neck,
	77	he sapped my strength.
	78	Adonay has given me into the hands of
		those
·	79	I I I I I Cannot
	80	L withstand.

						typ	lnr	ref
. כַּל־עַמַה נִאַנַחִים						Ptcp	53	1,11
מַבַקְשִׁים לֶחֵם						Ptcp	54	
נָתנו *מחמודיהם בַּאכֶ						ZQt0	55	
להַשיב נַפִּש				•		InfC	56	
ראָה						(R) ZIm0	57	
						Voct	58	
וְהַבִּישַׂה						WIm0	59	
כי הייתי						xQt0	60	
זוללה: ס								
• •		במ	וליי	א	לו	(R) NmCl	61	1,12
בֵּי דֶרֶה	עו	<u>ֿכ</u> ַל־	•	•		Voct	62	
** ":		ייטר:	הַב	•		ZIm0	63	
. וראו						WIm0	64	
אם־יש מַכאוב כמַכאבי						NmCl	65	
אַשר עולַל לי אַשר עולַל						xQt0	66	
. אֲשֶׁר הוֹנֶה יְהוָה בִּיוֹם						xQtX	67	
חַרון אַפּו: ס								
ום שַלַח־אש בעצמתי	ממו					xQt0	68	1,13
יירדנה	٠.					Way0	69	
. פַּרַשׁ רִשָּׁת לרַגלַי						ZQt0	70	
השיבני אחור						ZQt0	71	
נֹתָנֵני שֹמֵמֶה						ZQt0	72	
בל־היום דוה: ס						Ellp	73	
שקד על פשעי:	١.					ZQtX	74	1,14
בידו ישתרגו בידו		•				xYq0	75	
. עַלוּ עַל־צַוַארי						ZQt0	76	
						ZQt0	77	
הכשיל כחי						ZQtX	78	
	בי	נתנ	•	•				
הכשיל כחי אַדנָי בּיִדִי לא־אוכל		ָּנְתָנַ		•		xYq0	79	

ref	lnr	
1,15	81	│
		midst;
	82	│
-	83	to crush my young men.
	84	In the winepress Adonay trod on Dear
		Daughter Judah.
1,16	85	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
	86	my eyes, my eyes run with tears:
	87	F Because far away is any one to comfort me,
	88	to restore my life.
	89	☐ My children have become desolate
	90	because the enemy has prevailed"
1,17	91 (R)	r ″Zion stretches out her hands,
	92	but there is no one to comfort her.
	93	Г Үнwн has commanded foes for Jacob, all
		around him;
	94	$\parallel \parallel \parallel$ Jerusalem has become an unclean thing among
		them."
1,18	95	Г " Yet,Үнwн is in the right,
	96	LLL for I have rebelled against his mouth.
	97	ГГГГ Listen,
	98	all you peoples,
	99	and see my pain.
	100	My young women and young men have gone into
		captivity.
1,19	101	┌┌ I called to my lovers,
	102	but they betrayed me.
	103	My priests and my elders perished in the city
	104	│
	105	LLLL to restore themselves.

typ	lnr	ref
סְלָה כָל־אַבִּירָי אֲדֹנָי בְּקְרְבִּי <u>ZQt</u>	8 1	1,15
קָרָא עָלַי מועד ZQtd	82	
InfC בחורֵי	83	
גת דַרַך אַדנַי לְבתוּלַת xQt> xQt>	84	
בַּת־יִהוּדָה: ס		
על־אָלֶה אֲנִי בוֹכִיָּה . Ptcp	85	1,16
עיני עיני ירְדָה מֵּים Ptcṛ	86	
בּי־רַחַק מְמֶנִי מְנַחָם xQt	(87	
משיב נַפשי Ptcp	88	
יו בָנֵי שוממים ZQt>	(89	
ַ כִּי גָבַר אויב: ס xQt	90	
פרשָה ציון ביַדִיהָ (R) ZQt	(91	1,17
אין מנַחִם לַה NmC	1 92	
צוַה יהוַה ליַעַקב ZQt)	(93	
סביביו צַרַיו		
לַנְדָה יְרוּשֶּׁלֵם לְנִדָּה ZQt	(94	
צִדִיק הוּא יִהוָה צַדִיק הוּא יִהוָה AjC	1 95	1,18
cv פיהו מַריתי xQto	96	
שמעו־נַא ZIm() 97	
Voc	t 98	
וּרְאוֹ מַכְאבי WIm() 99	
בתולתי ובחורי הלכו בשבי: ס	1 100	
ַ קָרָאתִי לַמְאַהֲבֵי . קַרָאתִי לַמְאַהֲבַי . ZQtí) 101	1,19
יַרְ בְּיִבְּיִבְּיִבְּיִבְּיִבְּיִבְּיִבְּיִ	1 102	
כ <u>הני וזקני בַעיר גַו</u> עו כהני וזקני בַעיר גַוַעו		
//= <u>L</u> + =		

ref lnr	
1,20 106	
107	
108	│
109	L [that] my bowels churn!
110	│
111	for I have rebelled greatly.
112	Cutside the sword bereaved
113	inside [it was] death.
1,21 114	☐ ☐ ☐ They hear
115	how I groan,
116	with no one to comfort me.
117	☐ ☐ ☐ All my enemies hear of my distress;
118	
119	$\ \cdot \cdot \cdot $ because <i>you</i> have done this.
120	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
121	you have announced
122	so they may become like me!
1,22 123	☐ ☐ Let all their wickedness come before you
124	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ and cause to them
125	what you have caused to me for all my
	sins,
126	because many are my groans
127	LLLLL and my heart is sick."

	typ	lnr	ref
ראָה	ZIm0	106	1,20
יהוַה	Voct	107	
כי־צַר־לי	xQt0	108	
מַצִי חֲמַרְמָרוּ	XQtl	109	
נָהפַּך לבּי בַּקרבִי	ZQtX	110	
כי מַרו מַריתי	xQt0	111	
מחוץ שִׁכְלַה־חָרֵב	xQtX	112	
בַּבַּיִת כַמַוִת: ס	NmCl	113	
ַ שַׁמְעוּ שַׁמְעוּ	ZQt0	114	1,21
כי נאנחה אני	Ptcp	115	
אין מנחם לי אין מנחם לי	NmCl	116	
ַ בָּל־איִבַי שָּמְעוּ רָעָתי בָּל־איִבַי	XQtl	117	
ששור	ZQt0	118	
ַ כי אַתָּה עֲשִיתָ	XQtl	119	
. הָבֵאתַ יוֹם־	ZQt0	120	
ַ הַרָאתַ	ZQt0	121	
ויהיו כַמוני: ס	WYq0	122	
תָבֹא כָל־רָעָתָם לְפָנִיךְ	ZYqX	123	1,22
וְעוֹלֶל לַמוֹ	WIm0	124	
בְּאֲשֶׁר עוֹלַלְתְּ לִי עַל כָּל־פִּשְׁעִי בַּאֲשֶׁר	xQt0	125	
י בִּי־רַבּוֹת אַנְחֹתֵי כִּי־רַבּוֹת אַנְחֹתֵי	AjCl	126	
וְלָבֵּי דַנַי: פ	AjCl	127	

1.2 Lamentations 2

ref	lnr							
2,1	1 (R)	THOW Adonay has clouded Daughter Zion with his						
		anger!						
	2	He flung down Israel's splendor from heaven to						
		earth						
	3	and did not remember his footstool on the day						
		of his anger.						
2,2	4							
	5	L without mercy,						
	6	all the dwellings of Jacob.						
	7							
		Daughter Judah.						
	8							
	9	L L humiliated her kingdom and its princes.						
2,3	10	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐						
		horn of Israel.						
	11	— L He turned back his right hand before						
		the enemy.						
	12	And he burned in Jacob like a flaming						
	13	L consuming all around.						
2,4	14	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐						
	15	his right hand ready, like a foe,						
	16	L and killed all those pleasant to the						
	17	$ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ $						
		his wrath like fire.						
2,5	18	ΓΓΓΓ Adonay has become like an enemy,						
	19	has swallowed up Israel;						
	20							
-	21	has destroyed his strongholds.						
	22	And he multiplied for Daughter Judah						
		moaning and mourning.						

Lamentations 2

	typ	lnr	ref
אָיכָה יָעִיב בְּאַפּוֹ אֲדֹנָי אֶת־בַּת־צִיּוֹן	(R) xYqX	1	2,1
השְׁלִיךְ מִשְׁמֵים אֶרֶץ תִּפְאֶרֶת יִשְׂרָאֵל הִשְׁלִיךְ	ZQt0	2	
יוֹם אַפּוֹ: ס , וְלֹא־זָכַר הֲדֹם־רַגְלָיו בְּיוֹם אַפּוֹ: ס	WxQ0	3	
בַלַע אַדנָי .	ZQtX	4	2,2
לא חֲמַל**	WxQ0	5	
אָת כָּל־נְאוֹת יַעַקֹב אָת בָּל־נְאוֹת יַעַקֹב	Defc	6	
הָרַס בְּעֶבְרָתוֹ מִבְצְרֵי בַת־יְהוּדָה	ZQt0	7	
הָגִיעַ לָּאָרֶץ הַגִּיעַ לָּאָרֶץ	ZQt0	8	
חלל מַמְלָכָה וְשָׁרֶיהָ: ס	ZQt0	9	
ַ גַרַע בַּחַרִי־אַף כל קָרֶן ישְׁרָאֵל גַּרַע בַּחַרִי־אַף	ZQt0	10	2,3
הַשִּיב אָחור יְמִינוֹ מִפְּנֵי	ZQt0	11	
אויב			
ַויבעַר ב <u>ִיעַ</u> קב כְאשׁ לָהָבָה	Way0	12	
ַ אַכְלָה סָבִיב: ס	ZQt0	13	
יַרָךְ קַשְׁתוּ כָּאוֹיִב דָרַךְ קַשְׁתוּ כָּאוֹיִב	ZQt0	14	2,4
נצָב ימינו כִצָר	Ptcp	15	
ַ <u>ויִה</u> רג כל מַחַמַדִּי־עָין	Way0	16	
באהָל בַּת־ציון שָפַך כָאש חַמָּתו: ס	xQt0	17	
ַ הַיָה אֲדנִי כְּאוֹיִב .	ZQtX	18	2,5
בַלַע ישרָאַל	ZQt0	19	
בַלַע כָּל־אַרְמְנוֹתֶיהָ בּלַע כָּל־אַרְמְנוֹתֶיהָ	ZQt0	20	
שחת מבצֶביו	ZQt0	21	
ַ וַיָּרֶב בְּבַת־יְהוּדָה תַּאֲנִיָּה וַאֲנִיָּה: ס	Way0	22	

ref lnr			
2,6 23	Г He laid waste his hut like a garden.		
24	he destroyed his place of feast.		
25	Г Үнwн made feast and sabbath be forgotten		
	in Zion		
26	and spurned in his fierce anger both king		
20	and priest.		
2,7 27			
<u></u>			
<u>28</u>	and disowned his sanctuary.		
29	☐ He handed over the walls of her citadels		
	to the enemy.		
30	They raised their voice in the house of		
	YHWH as on the day of a feast.		
2,8 31			
32	L to tear down the wall of Daughter		
33			
34	│		
35	L from destroying.		
36	And he made ramparts and walls		
	mourn,		
37	L L together they have wasted away.		
2,9 38	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		
39	Their bars he has broken		
40	and destroyed.		
41	Her king and her princes are among		
	the nations,		
	there is no instruction.		
43			
43	Even her prophets do not find visions from YHWH.		
	Irom inwh.		

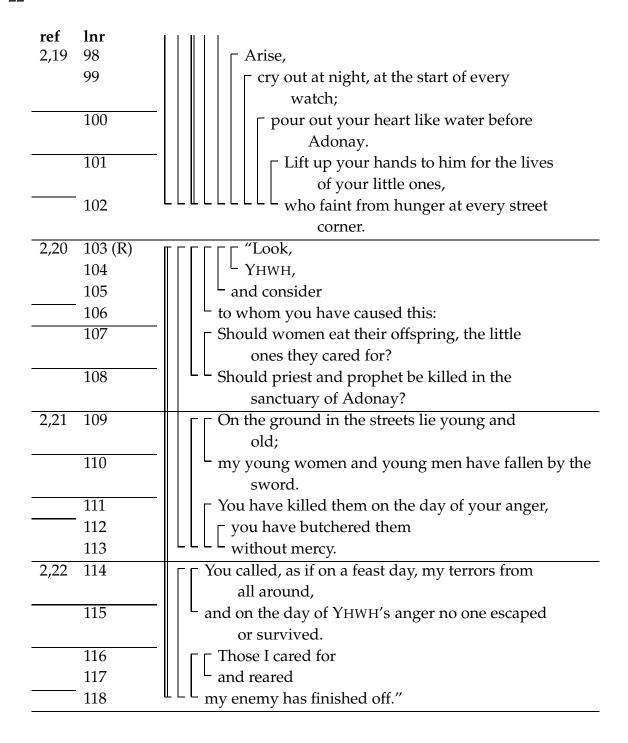
	typ	lnr	ref
יַחמס כַּגַן שכּר <u>וי</u> חמס כַּגַן שכּר	Way0	23	2,6
שׁחָת מוֹעֲדוֹ	ZQt0	24	
שׁכַח יְהוָה בְצִיוֹן מועד וְשַבָּת	ZQtX	25	
יַנְאַץ בְּזַעַם־אַפּוּ מֶלֶה וְכֹהָן: ס וַיִּנְאַץ בְּזַעַם־אַפּוּ	Way0	26	
. זָנַח אֲדֹנָי מִזְבְּחוֹ	ZQtX	27	2,7
נאָר מִקְדַשׁוֹ	ZQt0	28	
הְסְגִּיר בְּיַד־אוֹיִב חוֹמֹת	ZQt0	29	
אַרמְנוֹתֶיהָ			
ַ קוֹל נַתְנוּ בְּבִית־יְהוָה כְּיוֹם מוֹצֵד: ס	xQt0	30	
ָרְנָה יְהנָה	ZQtX	31	2,8
ין בְּהַשְּׁחִית חוֹמַת בַּת־צִיּוֹן	InfC	32	
נָטָה קֿר	ZQt0	33	
	xQt0	34	
ַ ַ מַבַּלֵּעַ	InfC	35	
ַרַיִּאַבֶּל־חָל וְחוֹמָה <u>ויַּאַ</u> בֶּל־חָל וְחוֹמֶה	Way0	36	
ַ יַחְדָּו אֻמְלָלוּ: ס יַחְדָּו אָמְלָלוּ: ס	xQt0	37	
ָ טַבְעוּ בָאָרֶץ שְׁצָרֶיהָ	ZQtX	38	2,9
אַבַּד	ZQt0	39	
ַ וְשִׁבַּר בְּרִיחֶיהָ	WQt0	40	
מַלְכָּה וְשָׁרִיהָ בַגוֹים	NmCl	41	
אין תורָה	NmCl	42	
ַגַם־נְבִיאֶיהָ לֹא־מֶצְאוּ חְזוֹן	XQtl	43	
מִיְהוָה: ס			

ref lnr 2,10 44 45 46 47 48	They sit on the ground in silence, the elders of Daughter Zion; they have sprinkled dust on their heads and put on sackcloth. They have bowed their heads to the ground,
	the young women of Jerusalem.
2,11 49	☐ ☐ ☐ My eyes are worn out with tears,
50	my bowels churn.
51	my liver is poured out on the ground because of
	the breaking of my Dear People,
52	as little one and baby faint in the town
	squares.
2,12 53	They say to their mothers,
54	"Where is grain and wine?"
55	as they faint like wounded in the streets
56	as their lives flow away in their mothers'
	lap.
2,13 57	TTTT What can I testify for you,
58	L with what compare you,
59	│
60	
61	that I may comfort you,
62	L L Dear Daughter Zion?
63	For vast as the sea is your breaking,
64	who could ever heal you?
2,14 65	Your prophets gave you empty whitewash for visions,
66	and did not expose your wickedness
67	L in order to turn your fate around.
68	They gave you empty and misleading
	messages.

	typ	lnr	ref
ַ יִשְׁבוּ לָאַרֶץ יִשְׁבוּ לָאַרֶץ	ZYq0	44	2,10
יִּדְמוּ זְקְנֵי בַת־צִיּוֹן	ZYqX	45	
הָאֶלוּ עָפָר עַל־רֹאשָׁם	ZQt0	46	
י הַגְרוּ שַׁקִים	ZQt0	47	
הורידו לַאָרֶץ ראשֶן בְּתוּלֹת	ZQtX	48	
יְרוּשָׁלָם: ס			
בַּלוּ בַדְּמֶעוֹת אִינֵי	ZQtX	49	2,11
ַ הַמַרְמְרוּ מֵצֵי הַחֲמַרְמְרוּ מֵצֵי	ZQtX	50	
ַנִשְׁפַּךְ לָאָרֶץ כְּבִדִי עַל־שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי .	ZQtX	51	
בַּעָטֵף עוֹלֵל וְיוֹנֵק בּרְחבוֹת קרְיָה: ס	InfC	52	
לאמתָם יאמרו לְאמתָם	xYq0	53	2,12
אַיָּה דָּגָן וָיָיִן	NmCl	54	
בְּהִתְעַשְּׁפָם כֶּחָלָל בִּרְחֹבות עִיר	InfC	55	
ב בְּהְשְׁתַפֵּךְ נַפְשָׁם אֶל־חֵיק אִמתָם: ס	InfC	56	
מָה־אֲצִירָדְ	xYq0	57	2,13
מָה אֲדַמֶּח־לָּךְּ	xYq0	58	
הַבַּת יִרוּשֶלַם	Voct	59	
ָבָה אַשְנֶה־לָּך בָּה אַשְנֶה־לָּד	xYq0	60	
ַ בַּאַנַחֲמֵך נְאַנַחֲמֵך	WYq0	61	
בְּתוּלַת בַּת־צִיוֹן	Voct	62	
כִּי־גָדול כַּיָם שבְרָךְ	AjCl	63	
ַ מִי יִרְפָּא־לָך: ס מִי יִרְפָּא	XYqt	64	
ַ נְבִיאַיִהְ חָזוּ לָהְ שָׁוְא וְתָפֵּל .	XQtl	65	2,14
ולא־גלו עַל־עַונָך	WxQ0	66	
לְהָשׁיב *שביתך	InfC	67	
ַ יַּתְזוּ לָךְ מַשְאוֹת שָוְא וּמַדוּחִים: ס	Way0	68	

ref	lnr 📙	
2,15	69	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
		hands at you,
	70	they whistle
	71	and shake their heads at Daughter
		Jerusalem:
	72	∥
	73	that is called
-	74	The perfection of beauty,
	75	L L L the joy of all the earth?"
2,16	76	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
		against you,
	77	
	78	and gnash their teeth,
-	79	they say:
	80	"We have swallowed her up!
	81	Ah, this is the day
	82	we have waited for;
	83	
	84	L L L L seen it."
2,17	85	
	86	what he had planned,
	87	has fulfilled his word;
	88	
	89	│
	90	L L without mercy.
	91	And he made the enemy joyful about
	92	LLLL exalted the horn of your foes.
2,18	93	┌┌ Their hearts cry out to Adonay,
	94	you walls of Daughter Zion!
	95	ΓΓ let your tears flow like a river day and
		night;
	96	give yourself no pause,
	97	U L L your eye no rest.
	+ +	

	typ	lnr	ref
סָפְקוּ עֲלַיִּהְ כַּפַּים כָּל־עבְרִי דֶרֶהְ	ZQtX	69	2,15
יַשְרְקוּ שַּׁרְקוּ	ZQt0	70	
וַיַנעו ראשַם עַל־בַּת ירושַלַם	Way0	71	
הַזאת הַעיר הַזאת הַעיר	NmCl	72	
שיאמרו	xYq0	73	
כּלִילַת יפי	NmCl	74	
משוש לכַל־הַאַרץ: ס	NmCl	75	
פָצוּ עָלַיִּךְ פִּיהֶם כָּלֹ־אוּיְבַיִּהְ	ZQtX	76	2,16
יַשְרְקוּ שַׁרְקוּ	ZQt0	77	
ייםרקו־שן <u>וי</u> חרקו־שן	Way0	78	
אַמְרוּ אַמְרוּ	ZQt0	79	
ַבְלַעְנוּ בּלַעְנוּ בּלַעָנוּ	ZQt0	80	
אַר זָה הַיום אַר	NmCl	81	-
	xQt0	82	
ַ מְצָאנוּ מְצָאנוּ	ZQt0	83	
י רַאינו: ס	ZQt0	84	
עשה יהוַה עשה יהוַה	ZQtX	85	2,17
אַשר זַמַם	xQt0	86	
בצַע אַמרַתו בּצַע אַמרַתו	ZQt0	87	
אַשֶּׁר צוָה מִימִי־קָדָם	Ellp	88	
הַרַס	ZQt0	89	
ולא חַמַל	WxQ0	90	
יַשַׁמַח עַלַיך אויַב יַישַׁמַח עַלַיך אויַב	Way0	91	
הרים קרן צַרַיף: ס	ZQt0	92	
צָעַק לִבָּם אֶל־אֲדֹנָי	ZQtX	93	2,18
חוֹמֵת בַּת־צִיּוֹן	Voct	94	
. הורידי כַנַחַל דִּמְעָה יוֹמֶם וְלַיְלָה	ZIm0	95	
אַל־תִּתְנִי פוֹגַת לָדְּ	xYq0	96	
אַל־תִּדִם בַּת־צִינִדְּ: ס	xYq0	97	

	typ	lnr	ref
. קומי	ZIm0	98	2,19
. רני *ב**ליל לְראש אַשמרות	ZIm0	99	
שפכי כַמַים לִבֵּך נכַח פִּנִי אֲדנָי	ZIm0	100	
שְׂאִי אָלֶיו כַּפַּיִהְ עַל־גָפֶשׁ עוֹלֶלַיִהְ	ZIm0	101	
הָעֲטוּפִים בְּרָעָב בְּרֹאשׁ כָּל־חוצות: ס	AjCl	102	
רְאָה	(R) ZIm0	103	2,20
יְהנָה	Voct	104	
יְהַבִּיטָה	WIm0	105	
למי עולַלְתְּ כה	xQt0	106	
אָם־תּאַכַלְנָה נָשִׁים פִּרְיָם עֹלְַלִּי אָם־תּאַכַלְנָה נָשִׁים	xYqX	107	
טָפָּחִים			
אָם־יָהָרָג בְּמִקְדַשׁ אֲדֹנָי כּהָן אַם־יִהָרָג בְּמִקְדַשׁ	xYqX	108	
וְנָבְיא: ס			
ַ שַׁכְבוּ לָאָרֶץ חוּצוֹת נַעַר וְזָקָן שֶׁכְבוּ לָאָרֶץ	ZQtX	109	2,21
בְּתוּלֹתֵי וּבַחוּרֵי נָפְלוּ בֶחָרֶב	XQtl	110	
ַ הַרַגְתָּ בְּיוֹם אַפֶּּהְ הַרַגְתָּ בְּיוֹם אַפֶּּה	ZQt0	111	_
טָבַחְדָּ	ZQt0	112	
לא חָמֶלְתָּ: ס	xQt0	113	
ָרָא כְיוֹם מוֹצִר מְגוּרֵי מִסָּבִיב .	ZYq0	114	2,22
יִלא הָיָה בִּיום אַף־יְהוָה פָּלִיט וְלֹא הָיָה בִּיום	WxQX	115	
וְשָׁרִיד			
אַשֶּר־טִפַּחְתִּי ↓	xQt0	116	
ורביתי	WQt0	117	
אֹיְבִי כִלְּם: פ	XQtl	118	

1.3 Lamentations 3

ref	lnr			
3,1	1 (R)	Γ		
	2	who has seen misery by the rod of his		
		wrath.		
3,2	3	│		
	4	and has made me walk in darkness instead		
		of light.		
3,3	5	Г Yes, against me, again and again,		
	6	he turns his hand, all day long.		
3,4	7	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		
	8	│		
3,5	9	│		
	10	and surrounded me with, bitterness and		
		hardship.		
3,6	11	In darkness he has made me stay, like those		
		long dead.		
3,7	12	ГГГ He has hemmed me in		
	13			
	14	he has weighed me down with chains.		
3,8	15			
	16	and cry for help,		
	17	he shuts out my prayer.		
3,9	18			
	19	LLLL he has twisted my paths.		
3,10	20	ΓΓ A lurking bear he is to me,		
-	21	a lion in hiding.		
3,11	22	ГГ he dragged me from my ways		
	23	and mangled me;		
	24	Γ he left me desolate.		
3,12	25	│		
	26	and made me a target for his arrow.		

Lamentations 3

	typ	lnr	ref
אַנִי הַגָּבֵר	(R) NmCl	1	3,1
:בְאָה עָנִי בִּשֶּׁבֵט עָבְרָתוּ:	ZQt0	2	
אותי נָהַג	xQt0	3	3,2
:יַלַרְ חשֶׁרְ וְלֹא־אוֹר:	Way0	4	
אַך בּי יָשֶב אַ	xYq0	5	3,3
יַהַפּרְ יַדוֹ כַּל־הַיּוֹם: ס	ZYq0	6	
בַלַה בשַרי ועורי	ZQt0	7	3,4
שבַר עַצְמוֹתְי:	ZQt0	8	
בַּנָה עֲלַי	ZQt0	9	3,5
:ו <u>יק</u> ף ראש ותלַאַה:	Way0	10	
במַחֲשֵׁכִּים הוֹשִׁיבַנִי כְּמֵתִי עוֹלָם: ס	xQt0	11	3,6
י בַּדַר בַּעַדִי גַּדַר בַּעַדִי	ZQt0	12	3,7
ולא אצא	WxY0	13	
הכביד נַחְשׁתי:	ZQt0	14	
בם כי אַזעַק	xYq0	15	3,8
ַואַשוע	WYq0	16	
שַתַם תִּפּלָתי:	ZQt0	17	
בַּדַר דְּרָכֵי בְּגָזִית	ZQt0	18	3,9
	xQt0	19	
דב ארב הוא לי	NmCl	20	3,10
*אריה בְּמִסְתָּרִים *	NmCl	21	
דְרָכַי סוֹרֵר	xQt0	22	3,11
ַ יִפַשחני ַ יִפַשׁחני	Way0	23	
שַמַני שמם:	ZQt0	24	
י בַרַךְ קַשְׁתוֹ בַּרַךְ קַשְׁתוֹ	ZQt0	25	3,12
יַצִּיבִנִי כַּמַּטְרָא לַחִץ: ס	Way0	26	

ref lnr 🛭			
3,13 27	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		
	his quiver.		
3,14 28	│		
29	they taunt me in song all day long.		
3,15 30	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		
31	he sated me with wormwood.		
3,16 32	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		
33	trampled me in the dust.		
3,17 34	ГГ My Self despaired of peace;		
35	I forgot everything good.		
3,18 36	I I I I I I I I I I I I I I I I I I I		
37	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		
38	and my hope in YHWH."		
3,19 39	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐		
3,17 37	wormwood and bitterness!.		
3,20 40	She remembers full well,		
3,20 40 41	my Self, and is downcast within me.		
′ II	Yet this I call to mind,		
43	for this I have hope:		
3,22 44	It is YHWH's mercy		
45	that we are not finished,		
	46 that his compassions never fail.		
3,23 47	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ They are new every morning		
48	Great is your faithfulness!		
3,24 49	"YHWH is my portion",		
50	says my Self;		
51	LLL "therefore I hope on him."		
			

	typ	lnr	ref
הביא בכליותי בני אשפתו:	ZQt0	27	3,13
הייתי שחק לכל־עמי	ZQt0	28	3,14
	NmCl	29	
השביעני בַמרורים	ZQt0	30	3,15
הרוַני לַענַה: ס	ZQt0	31	
יַגרס בַּחַצֵץ שׁנֵי	Way0	32	3,16
	ZQt0	33	
	Way0	34	3,17
בַשיתי טובַה:	ZQt0	35	
ַנְאמַר	Way0	36	3,18
אַבַד נצחי	ZQtX	37	
	Ellp	38	
מִיהוָה: ס			
ַ זְכַר־עַנִיי וּמְרוּדִי לַעֲנָה וָראש:	ZIm0	39	3,19
זַכור תזכור	xYq0	40	3,20
:ו*תשיח עֲלַי נַפִּשיי *	WYqX	41	
זאת אֲשׁיב אֶל־לְבִּי	xYq0	42	3,21
על־כון אוחיל: ס	xYq0	43	
ַ חַסְדִי יְהנָה	NmCl	44	3,22
	xQt0	45	
:	xQtX	46	
מַדָשִׁים לַבְּקָרִים	AjCl	47	3,23
ַרַבָּה אֱמוּנָתֶדְּ: רַבָּה אֱמוּנָתֶדָּ:	AjCl	48	
	NmCl	49	3,24
אַמְרָה נַפְשׁי	ZQtX	50	
על־כַן אוחיל לו: ס עַל־כַן	xYq0	51	

ref lnr 3,25 52	
	him,
53	│
54	that seeks him.
3,26 55	☐ ☐ ☐ It is good to wait in silence for
	YHWH's salvation.
3,27 56	
57	to bear yoke in his youth
3,28 58	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
59	L in silence
60	when it is laid on him;
3,29 61	│
62	perhaps there is hope.
3,30 63	Let him offer his cheek to who
64	LLLLL let him be filled with disgrace.
3,31 65	FFF For Adonay does not reject forever,
3,32 66	
67	L and then shows compassion in the
	greatness of his mercy.
3,33 68	For not wholeheartedly does he cause
	misery
69	or grief to any one.
3,34 70	Crushing underfoot all prisoners in the
3,35 71	
	Most High,
3,36 72	L thwarting a person in his case
73	L Adonay does not see to it!

	typ	lnr	ref
טוב יהוַה *ל*קוו	AjCl	52	3,25
לנפש	Ellp	53	
	ZYq0	54	
טוב ויַחיל ודומַם לתשועַת	AjCl	55	3,26
יהוָה:			
טוב לַגָּבֶר	AjCl	56	3,27
	xYq0	57	
יַּשֶׁב בָּדָד	ZYq0	58	3,28
	WYq0	59	
כִּי נְטַל עֶלֶיו:	xQt0	60	
יָתָן בֶּעַפָּר פִּיהוּ	ZYq0	61	3,29
אולַייש תקוָה:	NmCl	62	
יִתִּן לְמַכָּהוּ לֶחִי	ZYq0	63	3,30
ַ יִשְׂבַע בְּחֶרְפַּה: ס	ZYq0	64	
כי לא יוְנַח לְעוֹלָם אֲדנָי:	xYqX	65	3,31
	xQt0	66	3,32
ירחַם כְרב *חסדו	WQt0	67	
כי לא ענָה מלבו	xQt0	68	3,33
ייגה בני־איש: ס ריגה בני־איש: ס	Way0	69	
עְלְדַכֵּא תַּחַת רַגְלָיו כּל ↓	InfC	70	3,34
:אֲסִירֵי אָרֶץ			
לַהַטוֹת מִשְׁפַּט־גָּבֶר נָגָד	InfC	71	3,35
פני עָלְיוֹן:			
וֹ אַדָם בְּרִיבוֹ	InfC	72	3,36
ַ אַדֹנָי לֹא רָאָה: ס	XQtl	73	

ref	lnr	
3,37	74	
	75	and made this happen?
	76	Adonay does not decree it!
3,38	77	The mouth of the Most High does not utter
		bad as well as good.
3,39	78	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ How can a person still alive complain,
	79	a man about his punishment?
3,40	80	ΓΓΓ Let us examine our ways
	81	│
-	82	\square and let us return to YHWH.
3,41	83	Let us lift up our hearts on our hands, to God
		in heaven!
3,42	84 (R)	ГГГ "We have sinned
	85	and rebelled;
	86	│
3,43	87	☐ ☐ ☐ ☐ You have covered yourself with anger
	88	L and pursued us;
-	89	ГГ you have killed
	90	without mercy.
3,44	91	You have covered yourself with a
		cloud
	92	so no prayer can get through.
3,45	93	You made us filth and garbage among
		the nations!
3,46	94	☐ All our enemies open their mouths against
		us.
3,47	95	Panic and pit have come over us,
	96	the ruin and the breaking"
3,48	97	Streams of water flow from my eye about the
		breaking of my Dear People.
		

	typ	lnr	ref
מִי זָה אַמַר	XQtl	74	3,37
<u>וַתְּ</u> הִי	Way0	75	
אַדנַי לא צוַה:	XQtl	76	
מפּי עַלִּיוֹן לֹא תִצֵא	xYqX	77	3,38
:הַרֶעוֹת והַטוֹב			
ית אונן אָדָם חָי מַה־יתאונן אָדָם	xYqX	78	3,39
ַ גָּבֶר עַל־*חטאו	Ellp	79	
נַחְפְּשָׂה דְרָכִינוּ	ZYq0	80	3,40
וְנַחְקֹרֶה	WYq0	81	
וְנָשׁוּבֶה עַד־יְהוָה:	WYq0	82	
נְשָּׁא לְבָבִנוּ אֶל־כַּפָּיִם אֶל־אֵל בַּשְּׁמִים:	ZYq0	83	3,41
ַנְחְנוּ פָּשַׁענוּ נַחְנוּ פָּשַׁענוּ	(R) XQtl	84	3,42
ַרינוּ	WQt0	85	
אַתָּה לֹא סָלֶחְתַּ: ס	XQtl	86	
ַ סַכּׂתָה בָאַף סַכּּיֹתָה בָאַף	ZQt0	87	3,43
ַנוּ	Way0	88	
ַ הָרַגְתָּ	ZQt0	89	
לא חֲמֶלְתַּ:	xQt0	90	
ַ סַכּוֹתָה בֶּעָנַן לָדְּ	ZQt0	91	3,44
מִעֲבור תְפִלָּה:	InfC	92	
י סְחִי וּמָאוֹס תְּשִׁימִנוּ	xYq0	93	3,45
בְּקָרֶב הְעַמִּים: ס			
פָצוּ עָלִינוּ פִּיהֶם כָּל־אֹיְבִינוּ:	ZQtX	94	3,46
פַּחַד וָפַחַת הָיָה לָנוּ	XQtl	95	3,47
הַשָּׁאַת וְהַשְּׁבֶּר:	NmCl	96	
פַּלְגִי־מַיִם תִּרַד עֵינִי עַלֹּ־שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי: ס פּּלְגִי־מַיִם תִּרַד עֵינִי עַלֹּ־שֶׁבֶר	xYqX	97	3,48

3,49 98 99 100 3,50 101 102 3,51 103 My eye flows until he looks and sees, YHWH, from heaven. My eye brings grief to my Self for all the daughters of my city. 3,52 104 They hunted me like a bird, my energy for no reason; They smothered my life in a pit and threw stones at me; the waters closed over my head. I said: I am cut off!" 3,55 110 111 112 3,56 113 They hunted me like a bird, my energy for no reason; They smothered my life in a pit and threw stones at me; They hunted me like a bird, my energy for no reason; They smothered my life in a pit and threw stones at me; They smo			
3,50 101 102 3,51 103 My eye brings grief to my Self for all the daughters of my city. 3,52 104 They hunted me like a bird, my energy for no reason; They smothered my life in a pit and threw stones at me; They waters closed over my head. I said: "I am cut off!" 3,55 110 111 112 I call your name, YHWH, from the depths of the pit.			
3,50 101 102 3,51 103 My eye brings grief to my Self for all the daughters of my city. 3,52 104 They hunted me like a bird, my energy for no reason; They smothered my life in a pit and threw stones at me; They waters closed over my head. I said: "I am cut off!" 3,55 110 111 112 I call your name, YHWH, from the depths of the pit.			
3,51 103 My eye brings grief to my Self for all the daughters of my city. 3,52 104 They hunted me like a bird, my energy for no reason; They smothered my life in a pit and threw stones at me; the waters closed over my head. I said: "I am cut off!" 3,55 110 111 T call your name, YHWH, from heaven. My eye brings grief to my Self for all the daughters of my city. They hunted me like a bird, my energy for no reason; They smothered my life in a pit and threw stones at me; They are daughters of my city. They hunted me like a bird, my energy for no reason; They smothered my life in a pit and threw stones at me; They are daughters of my city. They hunted me like a bird, my energy for no reason; They smothered my life in a pit and threw stones at me; They are daughters of my city. They hunted me like a bird, my energy for no reason; They smothered my life in a pit and threw stones at me; They are daughters of my city. They are daughters of my city. They are daughters of my city. They hunted me like a bird, my energy for no reason; They are daughters of my city. They hunted me like a bird, my energy for no reason; They are daughters of my city.			
3,51 103 My eye brings grief to my Self for all the daughters of my city. 3,52 104 They hunted me like a bird, my energing for no reason; They smothered my life in a pit and threw stones at me; the waters closed over my head. I said: "I am cut off!" 3,55 110 111 112 I call your name, YHWH, from the depths of the pit.			
daughters of my city. 3,52 104 They hunted me like a bird, my energy for no reason; They smothered my life in a pit and threw stones at me; the waters closed over my head. I said: "I am cut off!" 3,55 110 111 They hunted me like a bird, my energy for no reason; They smothered my life in a pit and threw stones at me; the waters closed over my head. I said: "I am cut off!" They hunted me like a bird, my energy for no reason; They smothered my life in a pit and threw stones at me; the waters closed over my head. I said: "I am cut off!" They hunted me like a bird, my energy for no reason; They smothered my life in a pit and threw stones at me; the waters closed over my head. I said: "I am cut off!"			
daughters of my city. 3,52 104 They hunted me like a bird, my energy for no reason; They smothered my life in a pit and threw stones at me; the waters closed over my head. I said: "I am cut off!" 3,55 110 111 They hunted me like a bird, my energy for no reason; They smothered my life in a pit and threw stones at me; the waters closed over my head. I said: "I am cut off!" They hunted me like a bird, my energy for no reason; They smothered my life in a pit and threw stones at me; the waters closed over my head. I said: "I am cut off!" They hunted me like a bird, my energy for no reason; They smothered my life in a pit and threw stones at me; the waters closed over my head. I said: "I am cut off!"			
3,52 104 3,53 105 106 3,54 107 108 109 3,55 110 112 I call your name, YHWH, from the depths of the pit.			
for no reason; They smothered my life in a pit and threw stones at me; the waters closed over my head. I said: "I am cut off!" 3,55 110 111 112 I call your name, YHWH, from the depths of the pit.	nies		
106 3,54 107 108 109 1 I said: "I am cut off!" 3,55 110 111 112			
3,54 107 108 109 1 said: "I am cut off!" 3,55 110 111 112 I call your name, YHWH, from the depths of the pit.			
108 109 I said: "I am cut off!" 3,55 110 111 I call your name, YHWH, from the depths of the pit.			
3,55 110 111 112 I am cut off!" I am cut off!" I call your name, YHWH, from the depths of the pit.			
3,55 110 111 112 I call your name, YHWH, from the depths of the pit.			
111 YHWH, from the depths of the pit.			
112 from the depths of the pit.	┌┌┌ I call your name,		
3,56 113			
114 do not close your ears to my cry for relief.			
3,57 115 Come near on the day	-		
116 L that I call you,			
117 say:			
118 Do not fear."			
3,58 119			
120 Adonay,			
121 the case of my Self;			
122 redeem my life.			
3,59 123			
124 ^L YHWH,			
125 Left the wrong done to me.			
126 grant me my justice!			
3,60 127 See all their vengeance,			
128 L all their plans against me.			

	typ	lnr	ref
עיני נגְרָה	XQtl	98	3,49
ולא תדמה	WxY0	99	
: מאין הפגות:	NmCl	100	
עד־ישקיף	xYq0	101	3,50
	WYqX	102	
עיני עוללה לנפשי מכל	XQtl	103	3,51
בנות עירי: ס			
צור צַדוני כַצפור איבַי חנַם:	xQtX	104	3,52
י מתו בבור חַיַי	ZQt0	105	3,53
ַ <u>ויַ</u> דוּ־אָבֵן בִּי:	Way0	106	
צפו־מֵים עַל־ראשי צפו	ZQtX	107	3,54
אַמַרְתִּי אַמַרְתִּי	ZQt0	108	
נגזַרתי: ס	ZQt0	109	
קַרַאתִי שִׁמָּהְ	ZQt0	110	3,55
יהוַה	Voct	111	
מבור תַחִתִּיות:	NmCl	112	
קולי שַמַעתַ	xQt0	113	3,56
אַל־תַּעְלֵם אָזְנְדְּ לְרַוְחָתִי לְשֵׁוְעָתִי:	xYq0	114	
קַרַבְתָּ בִּיוֹם	ZQt0	115	3,57
אקראך	ZYq0	116	
אַמַרתַ	ZQt0	117	
אַל־תִּירַא: ס אַל־תירָא: ס	xYq0	118	
ַרַבַּתַּ .	ZQt0	119	3,58
אַדנַי	Voct	120	
ריבי נַפשי	NmCl	121	
ַ נַאַלְתַ חַיֵּי: נַאַלְתַ חַיֵּי:	ZQt0	122	
ָרָאִיתָה . ַ	ZQt0	123	3,59
יהוָה	Voct	124	
עַוְתָתי	NmCl	125	
שַפּטָה משפָטי:	ZIm0	126	
ָרִאִיתָה כָּל־נִקְמֶתְם רָאִיתָה כָּל־נִקְמֶתְם	ZQt0	127	3,60
בַּל־מַחשבתָם לי: ס	Ellp	128	

ref lnr	
3,61 129	
130	
131	all their plans against me,
3,62 132	my adversaries' whispers over me and
	their muttering all day long.
3,63 133	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Take notice of their sitting and
	standing,
134	I am their taunting tune.
3,64 135	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
136	\ YHWH,
137	for what their hands have done;
3,65 138	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
139	may your curse be on them;
3,66 140	pursue them in anger
141	LLLLLL and destroy them from under the heavens
	of YHWH.

		typ	lnr	ref
שַׁמַעתָּ חֶרְפַּתָם		ZQt0	129	3,61
יִהוָה		Voct	130	
בַּל־מַחְשְׁבֹתָם עֲלָי:		Ellp	131	
שפְתִי קָמֵי וְהָגִיונָם עָלַי		Ellp	132	3,62
בֶּלֹ־הַיּוֹם:				
שִׁבְתָּם וְקִימֶתָם הַבִּיטָה		xIm0	133	3,63
אֲנִי מַנְגִּינְתָם: ס	•	NmCl	134	
. תַּשִּׁיב לָהֶם גְּמוּל		ZYq0	135	3,64
יְהוָה		Voct	136	
כְּמַעֲשָׂה יְדִיהֶם:		NmCl	137	
. תּתֵּן לָהֶם מְגנַּת־לֵב		ZYq0	138	3,65
מַאֲבֻּלְתְּהְּבָּהָם:		Ellp	139	
תרדף בַאַף .		ZYq0	140	3,66
ַ וְתַשְׁמִידֵם מִתַּחַת שְׁמֵי יְהוָה: פּ	•	WYq0	141	

1.4 Lamentations 4

ref	lnr	
4,1	1 (R)	FFFFF How the gold is darkened,
	2	the fine gold is dull!
	3	☐ The sacred stones lie scattered at every
		street corner.
4,2	4	The precious children of Zion,
	5	once worth their weight in finegold,
	6	L L how they are valued as pots of clay, work of a
		potter's hands!
4,3	7	┌┌┌ Even jackals offer a breast,
	8	hey nurse their young;
	9	but my Dear People is heartless like
		ostriches in the desert.
4,4	10	☐ ☐ ☐ The baby's tongue sticks to its palate for
		thirst;
	11	│
	12	but no one gives it to them.
4,5	13	Those who once ate delicacies
	14	are destitute in the streets.
	15	│
	16	LLLL now cling to garbage heaps.
4,6	17	ГГ The punishment of my Dear People is
		greater than that of Sodom,
	18	
	19	while no hands were raised to her.
4,7	20	☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐
	21	
	22	│
	23	sapphire their appearance.

Lamentations 4

	typ	lnr	ref
אָיכָה יוּעַם זָהָב	(R) xYqX	1	4,1
ישְׁנֵא הַכֶּתֶם הַטוֹב	ZYqX	2	
תְשְׁתַּפִּכְנָה אַבְנִי־קְדֶשׁ בִּרֹאשׁ	ZYqX	3	
כַל־חוצות: ס			
בני ציון הַיָּקַרִים	CPen	4	4,2
הַמִּסְלָאִים בַּפָּז	Ptcp	5	
אִיכָה נֶחשְׁבוּ לְנִבְלִי־חֶרֶשׁ מַעֲשִׂה	xQt0	6	
ידי יוצר: ס			
גַם־*תנין חַלְצוּ שֵׁד	XQtl	7	4,3
	ZQt0	8	
בַּת־עַמִּי לְאַכְזָר *כי **ענים בַּת־עַמִּי לְאַכְזָר *כי	NmCl	9	
בַּמְדבַר: ס			
ַ בַבָּק לְשׁוֹן יוֹנֵק אֵל־חִכּוֹ בַּצְּמָא בַבָּק לְשׁוֹן יוֹנֵק אֵל־חִכּוֹ בַּצְּמָא	ZQtX	10	4,4
עולַלים שַאַלוּ לָחָם	XQtl	11	_
פרש אין לַהָם: ס	Ptcp	12	
ַ וּהָא כִלִים לְמַעַדַנִים ↓	Ptcp	13	4,5
נַשַמוּ בַּחוצות	ZQt0	14	
ַ בְּלֵי תוֹלָע ↓	Ptcp	15	_
	ZQt0	16	
ַ וַיִּגְדַל עֲוֹן בַּת־עַמִּי מָחַטַאת סְדם	WayX	17	4,6
הַהַפּוּכָה כִמוֹ־רָגַע	Ptcp	18	
יבים: ס	WxQX	19	
ַ בּוּ נְזִירֶיהָ מִשֶּׁלֶג זַכּוּ נְזִירֶיהָ מִשֶּׁלֶג	ZQtX	20	4,7
צחו מחלב	ZQt0	21	
ב ב ב ב ב ב ב ב ב ב ב ב ב ב ב ב ב ב ב	ZQt0	22	
	NmCl	23	
* * *			

ref	lnr			
4,8	24	But now they are blacker than soot;		
	25	they are not recognized in the		
		streets.		
	26	│		
	27	LLLL it has become as dry as wood.		
4,9	28	☐ ☐ ☐ Those killed by the sword were better off		
		than those who die of famine,		
	29	│		
	30	pierced by lack of food from the field.		
4,10	31	☐ The hands of compassionate women cook		
		their own children;		
	32	LLLL they become their food at the breaking of		
		my Dear People.		
4,11	33	ГГ ҮНWH has made his wrath complete,		
	34	he has poured out his burning anger,		
	35	Γ and kindled a fire in Zion		
	36	LLL that consumed its foundations.		
4,12	37	☐ The earth's kings did not believe, nor any of the		
		world's dwellers,		
	38	that foe and enemy could enter the gates of		
		Jerusalem.		
4,13	39	☐ ☐ ☐ ☐ It was because of the sins of her prophets,		
		the iniquities of her priests,		
	40	who shed within her the blood of the		
		righteous.		
4,14	41	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Now they wander blind in the streets.		
	42	They are so defiled with blood		
	43	that no one is permitted		
	44	to touch their clothes.		
		 		

	typ	lnr	ref
חַשַּׁךְ מִשְּׁחוֹר תַּאַרַם	ZQtX	24	4,8
לא נכרו בַּחוצות	xQt0	25	
צַפַּד עורָם עַל־עַצְמָם	ZQtX	26	
יַבִשׁ הְיָה כָעץ: ס	xQt0	27	
טוֹבִים הָיוּ חַלְלֵי־חֶרֶב מִחַלְלֵי	xQtX	28	4,9
רַעָב			
יַזוֹבוּ	XYqt	29	
	Ptcp	30	
יִדִי נַשִּים רַחֲמָנִיות בִּשְּלוּ	XQtl	31	4,10
<u>יַלְדֵיה</u> ָן			
	ZQt0	32	
בַת־עַמִי: ס			
כִּלָּה יְהוָה אֶת־חֲמֶתוֹ	ZQtX	33	4,11
יַשְפַּךְ חֲרוֹן אַפּוֹ שְׁפַּךְ	ZQt0	34	
<u>ויַּצֶּת־אָשׁ בְּצִיּוֹן</u>	Way0	35	_
וַתּאכַל יְסוֹדֹתֶיהָ: ס	Way0	36	
לא הָאֱמִינוּ מַלְכִי־אֶרֶץ *וכל ישְׁבֵי תָבֵל .	xQtX	37	4,12
כי יָבא צַר וְאוִיב בְּשַׁעַרִי כּי יָבא	xYqX	38	
יְרוּשֵׁלָם: ס			
מַחַטֹאת נְבִיאֶיהָ עֲוֹנוֹת כֹּהַנֶּיהָ מָחַטֹאת נְבִיאֶיהָ עֲוֹנוֹת כֹּ	NmCl	39	4,13
ַ הַשַּׁפְכִים בְּקְרְבָּה דַם צַדִּיקִים: ס הַשַּׁפְכִים בְּקַרְבָּה דַם צַדִּיקִים: ס	Ptcp	40	
ַ נְעוּ עִוְרִים בַּחוּצוֹת נָעוּ עִוְרִים בַּ	ZQt0	41	4,14
ַנגאַלוּ בַּדָם	ZQt0	42	
ּבְלא יוּכְלוּ ↓	xYq0	43	
יגְעוּ בַּלְבָשִיהָם: ס	ZYq0	44	

ref 4,15	lnr 45		
1,10	46		
	47	they cry to them,	
	48		
	49		
	50	Don't touch!"	
-	51		
	52	and wander,	
-	53	they say among the nations:	
-	54	│	
	55	LLLL stay here!"	
4,16	56	☐ ☐ The face of YHWH has scattered them;	
	57	│	
	58	takes notice of them.	
	59	☐ The priests are not respected,	
	60	LLLL the elders are not favored.	
4,17	61 (R)	rrr"All the while,	
	62	our eyes wore out looking for help, in vain;	
	63	r in our watchtowers we watched for a nation	
	64	LL that would not save us.	
4,18	65	ГГГ They stalked us in our steps	
	66	so we could not walk on our squares.	
1	67	│	
1	68	our days were numbered;	
-	69	Yes, our end had come.	
4,19	70	Faster were our pursuers than eagles in the	
		sky.	
-	71	☐ ☐ On the mountains they chased us,	
	72	\Box L L L in the desert they ambushed us.	
4,20	73	┌ The breath of our nostrils, YHWH's anointed, was	
		caught in their traps.	
	74	The one of whom we had said:	
	75	LLL 'In his shadow we will stay alive among the	
		nations."'	

	typ	lnr	ref
ייי ↓	ZIm0	45	4,15
	NmCl	46	
קַרְאוּ לָמוֹ	ZQt0	47	
	ZIm0	48	
	ZIm0	49	
אַל־תִּגְעוּ	xYq0	50	
כִּי נָצוּ	xQt0	51	
ַּנַעוּ	xQt0	52	
אַמְרוּ בַּגויִם	ZQt0	53	
	xYq0	54	
ַלַגור: ס בַּלַגור: ס	InfC	55	
פְּנֵי יְהוָה חִלְקָם	XQtl	56	4,16
לא יוסיף	xYq0	57	
לְהַבִּיטָם	InfC	58	
ני כהַנים לא נָשָאו פני כהַנים לא	xQt0	59	
* * זקנים לא חֲנַנוּ: ס	WxQ0	60	
*עודינה	(R) NmCl	61	4,17
ָרָלֶינָה אֵינִינוּ אֶל־עֶזְרָתִנוּ הָבֶל	ZYqX	62	
בְצפּיָתִנוּ צִפּינוּ אֶל־גוּי בִצפּיָתִנוּ צִפּינוּ	xQt0	63	
ַ לא יושע: ס	xYq0	64	
ַ בְּדוּ צְעָדִינוּ צְדוּ צְעָדִינוּ	ZQt0	65	4,18
מְלֶכֶת בַּרְחבֹתִינוּ	InfC	66	
ַ הַבַ קּצִינוּ	ZQtX	67	
ַ בְּלְאוּ יָמֵינוּ בְּלְאוּ יָמֵינוּ	ZQtX	68	
כּידבָא קצינוּ: ס	xQtX	69	
קלִים הָיוּ רְדְפִינוּ מִנְשְׁרִי שֲׁמֵים קלִים הָיוּ רְדְפִינוּ מִנְשְׁרִי שֲׁמֵים	xQtX	70	4,19
עַל־הָחָרִים דְּלָקְנוּ עַל־הָחָרִים	xQt0	71	
בַמִּדבֵּר אַרבוּ לַנוּ: ס	xQt0	72	
רות אַפִּינוּ מְשִׁיחַ יְהוָה נִלְכֵּד רוּחַ אַפִּינוּ מְשִׁיחַ יְהוָה נִלְכֵּד	XQtl	73	4,20
ב היי ביי ביים היים בַּשְׁחִיתוֹתֵם	-		
אַשר אַמַרנו	xQt0	74	
ב בַּצְלוֹ נְחִיָה בַגוּיִם: ס בַּצָלוֹ נְחִיָה בַגוּיִם: ס		75	
	xYq0	75	

ref	lnr	
4,21	76 (R)	ŢГГ″Rejoice
	77	and be joyful,
	78	┌ Daughter Edom,
	79	LL you who live in the land of Uz.
	80	Γ To you also the cup will come round;
	81	│ │ ┌ you will get drunk
	82	LLL and strip naked.
4,22	83	┌┌┌ Your punishment is complete,
	84	Daughter Zion;
	85	┌ he will not again
	86	L L bring you into exile.
	87	ГГ He will punish your wickedness,
	88	L Daughter Edom,
	89	LLL he will expose your sins."

	typ	lnr	ref
שישי (R)	ZIm0	76	4,21
ושמחי	WIm0	77	
בת־אָדוֹם	Voct	78	
יושבתי בארץ עוץ*	Ptcp	79	
נַם־עַלַיך תַעַבַר־כוס	xYqX	80	
תשכרי	ZYq0	81	
י ותתערי: ס	WYq0	82	
תם־עונד .	ZQtX	83	4,22
י בת־ציון	Voct	84	
לא יוסיף	xYq0	85	
י י י לְהַגְּלוֹתָדְּ	InfC	86	
ַ פַקַד עַונָך פַקַד עַונָך	ZQt0	87	
בַּת־אֵדוֹם	Voct	88	
גלָה עַל־חַטאתְיה: פּ	ZQt0	89	

1.5 Lamentations 5

ref	lnr		
5,1	1 (R)	FFFF Remember,	
	2		
	3	what has happened to us;	
	4	┌ Take notice,	
	5	L L and see our disgrace.	
5,2	6	Cour inheritance has been turned over to	
		strangers,	
	7	L L our houses to foreigners.	
5,3	8	FFF We have become orphans,	
	9	fatherless,	
	10	our mothers widows.	
5,4	11	ΓΓ We pay money for our drinking water,	
	12	our wood comes at a price.	
5,5	13	ΓΓ At our necks we are pursued,	
	14	we are worn out,	
	15	L without rest.	
5,6	16	To Egypt we stretch out our hand,	
	17	L to Assyria,	
	18	to get enough bread.	
5,7	19	┌┌ Our fathers sinned	
	20	and are no more,	
	21	we bear their punishment.	
5,8	22	│	
	23	LLLL and there is no one who frees us from	
		their hands.	
5,9	24	ГГГ We risk our lives to get our bread because	
		of the sword in the desert.	
5,10	25	Our skin is hot as an oven, from the scorch	
		of hunger.	
		 	

Lamentations 5

	typ	lnr	ref
זכר (R)	ZIm0	1	5,1
יהוַה	Voct	2	
מָה־הַיָּה לֻנוּ	XQtl	3	
* הביט	ZIm0	4	
יִרְאָה אָת־חֶרְפַּתִנוּ:	WIm0	5	
ַ נַחֲלָתִנוּ נֵהָפְּכָה לְזַרִים נַחֲלָתִנוּ נֵהָפְּכָה	XQtl	6	5,2
בַּתִּינוּ לְנַכִרים:	Ellp	7	
יתומים הַיִינוּ	XQtl	8	5,3
·	NmCl	9	
אמתינו כָאַלְמָנות:	Ellp	10	
מימינו בּכָסֶף שַׁתִינוּ מִימִינוּ בּכָסֶף	xQt0	11	5,4
:עצינו במחיר יַבאו	XYqt	12	
על צַוָארָנוּ נִרְדַפְנוּ	xQt0	13	5,5
יַגענו	ZQt0	14	
· ·	VxQ0	15	
מצַרֵים נָתַנוּ יַד מצַרַים	xQt0	16	5,6
אַשור	Ellp	17	
לְשֶׁבַעַ לָחֶם:	InfC	18	
אַבתִינוּ חֲטאוּ	XQtl	19	5,7
**	NmCl	20	
יאנחנו עַונֹתִיהֶם סָבְלְנוּ: **	WXQt	21	
עַבָּדים מֶשְלוּ בָנוּ	XQtl	22	5,8
:פרק אין מיַדַם:	Ptcp	23	
בְּנַפִּשִׁנוּ נַבִיא לַחְמֵנוּ מִפְּנֵי חָרֶב בְּנַפִּשִׁנוּ נַבִיא	xYq0	24	5,9
הַמִּרבַּר:			
עורנו כְתַנור נכְמֶרו מפְנִי	XQtl	25	5,10
ַזַלְעַפות רְעָב:			

ref	lnr		
5,11	26		
_	27	young women in the cities of Judah.	
5,12	28	-	
_	29	elders are not respected.	
5,13	30	Γ Young men take up the millstone;	
_	31	and boys stagger under loads of wood.	
5,14	32	Elders have left the city gate,	
	33	LLLL young men their music.	
5,15	34	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
_	35	our dancing has turned to mourning.	
5,16	36	$\begin{bmatrix} & & & & & & & & & & & & & & & & & & &$	
_	37	│	
	38	L L for we have sinned!	
5,17	39	☐ ☐ ☐ ☐ Because of this our hearts are sick,	
	40	because of these things our eyes grow	
5,18	41	Because of Mount Zion,	
	42	that lies desolate,	
	43	LLLLL with jackals prowling over it.	
5,19	44	ГГГ You, Үнwн, reign forever;	
_	45	L your throne endures from generation to	
		generation.	
5,20	46	-	
	47	L Why would you forsake us for all that time?	
5,21	48		
	49		
	50	L to you,	
-	51	and we will return,	
	52	renew our days as of old;	
5,22	53	☐ F for let it not be true that you completely	
		reject us,	
	54	LLLL are angry with us beyond measure.	

	typ	lnr	ref
ים בציון ענו נשים בציון ענו	xQt0	26	5,11
בַּתְלֹת בְּעֲרֵי יְהוּדָה:	Ellp	27	
יַבְם נִתְלוּ שַׁרִים בִּיַדַם נִתְלוּ	XQtl	28	5,12
פּנִי זְקְנִים לֹא נֵחְדַּרוּ:	XQtl	29	
בחורים טחון נַשַאוּ	XQtl	30	5,13
: ונעַרים בַּעץ כַשַלוּ:	WXQt	31	
זקנים משער שבתו	XQtl	32	5,14
בחורים מנגינתם:	Ellp	33	
שַבַת מִשושׁ לְבֵנוּ	ZQtX	34	5,15
	ZQtX	35	
ַנְפְלָה עֲטֵרֶת רֹאשׁנוּ	ZQtX	36	5,16
אוי־נַא לַנוּ	NmCl	37	
כי חַטַאנוּ:	xQt0	38	
על־זָה הַיַה דְנָה לְבֵּנוּ עַל־זָה הַיַּה	xQtX	39	5,17
:על־אַלָה חַשְׁכוּ עִינִינוּ	xQtX	40	
עַל הַר־צִיון	Ellp	41	5,18
ששמם	AjCl	42	
שועַלים הלכו־בו: פ	XQtl	43	
אַתַה יהוַה לעולַם תִשֶׁב	XYqt	44	5,19
כַּסָאַדְּ לָדר וַדור:	NmCl	45	
לַמַה לַנִצַח תִשכּחָנוּ	xYq0	46	5,20
תַעַזְבָנוּ לָארֶךְ יַמִים:	Ellp	47	
הַשִּׁיבֵנוּ .	ZIm0	48	5,21
יהוַה	Voct	49	
אַלֵידּ אַלֵידּ	Ellp	50	
*ו*נשוב	WYq0	51	
חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקָדֶם:	ZIm0	52	
כי אם־מאס מאסתנו	xQt0	53	5,22
ַ בַּצְפָתָּ עֲלִינוּ עַד־מְאר: בַצַפָּתָּ עֲלִינוּ עַד־מְאר:	~~~		,

List of clause type abbreviations 1

ZQt0	Zero-qatal-null clause	ZImX	Zero-imperative-X clause
ZQtX	Zero-qatal-X clause	XImp	X-imperative clause
XQtl	X-qatal clause	xIm0	x-imperative-null clause
xQt0	x-qatal-null clause	xImX	x-imperative-X clause
xQtX	x-qatal-X clause	WImO	We-imperative-null clause
WQt0	We-qatal-null clause	WImX	We-imperative-X clause
WQtX	We-qatal-X clause	WXIm	We-X-imperative clause
WXQt	We-X-qatal clause	0IxW	We-x-imperative-null clause
WxQ0	We-x-qatal-null clause	\mathtt{WxIX}	We-x-imperative-X clause
WxQX	We-x-qatal-X clause	InfC	Infinitive construct clause
ZYq0	Zero-yiqtol-null clause	InfA	Infinitive absolute clause
ZYqX	Zero-yiqtol-X clause	Ptcp	Participle clause
XYqt	X-yiqtol clause	NmCl	Nominal clause
0pYx	x-yiqtol-null clause	AjCl	Adjective clause
XPYX	x-yiqtol-X clause	Voct	Vocative clause
WYq0	We-yiqtol-null clause	CPen	Casus pendens
MXdX	We-yiqtol-X clause	Ellp	Ellipsis
PYXW	We-X-yiqtol clause	MSyn	Macrosyntactic sign
WxY0	We-x-yiqtol-null clause	Reop	Reopening
WxYX	We-x-yiqtol-X clause	XPos	Extraposition
Way0	Wayyiqtol-null clause	Defc	Defective clause atom
WayX	Wayyiqtol-X clause	Unkn	Unknown
ZIm0	Zero-imperative-null clause		

¹Taken from Kingham 2017, with different sorting.

Bibliography

Kingham, C. (2017). ETCBC website: Data Creation. http://www.etcbc.nl/datacreation(accessed 2018-12-01).